

Εφημερίδα

ΤΑ ΝΕΑ

« Το επαγγελματικό ασυμβίβαστο »

10 Ιανουαρίου 2003

Το επαγγελματικό ασυμβίβαστο των βουλευτών

Η συζήτηση και ψήφιση της διάταξης του άρθρου 57 του αναθεωρημένου Συντάγματος για το λεγόμενο επαγγελματικό ασυμβίβαστο των βουλευτών έλαβε χώρα μέσα σε κλίμα ιδιαίτερης εσω-δια-κομματικής έντασης και αντιπαράθεσης.

ΑΡΘΡΟ του
Σωκράτη
Κοσμίδη

Αν τα κίνητρα των αντιτιθέμενων απόψεων στηρίζονταν αμιγώς σε θεωρητική άποψη επί του ζητήματος, ουδείς ψόγος. Ωστόσο, υφέρπει καχυποψία ότι η σημαία κρατήθηκε ψηλά για να υποχρεωθούν τοπικά ανταγωνιστές βουλευτές, ιδιαίτερα επιτυχημένοι σε διάφορους επαγγελματικούς το-

μείς και εντεύθεν ευκολότερα αναγνωρίσιμοι, να επιλέξουν την ιδιότητα του βουλευτή ή του επαγγελματία. Άλλοι κακεντρεχείς πιστεύουν ότι η διάταξη είχε φανατικούς οπαδούς, οι οποίοι ήλπιζαν ότι με την καθιέρωση του ασυμβίβαστου η βουλευτική αποζημίωση θα αυξανόταν θεαματικά. Σήμερα, δεν είμαι βέβαιος αν η μία ή η άλλη άποψη θα στράτευε τους ίδιους σταυροφόρους. Τέλος, αρκετοί πίστεψαν ότι ο κοινός νομοθέτης, με τη θέσπιση διαφόρων και ποικίλων εξαιρέσεων, θα αποδυνάμωνε τον κανόνα.

Και δεν έφθανε αυτό. Όταν ευλόγως τέθηκε το ερώτημα για τον χρόνο ισχύος της νέας διάταξης, και η μία μερίδα βουλευτών απαντούσε «αύριο» και η άλλη «στις επόμενες εκλογές», επιτεύχθηκε συμβιβασμός με το παιχνίδι της κολοκυθιάς και προέκυψε η Πρωτο-

χρονιά 2003. Συμβιβασμός, όμως δεν χωρεί στις περιπτώσεις άσπρου-μαύρου. Και στην προκειμένη περίπτωση, μοναδική εύλογη ημερομηνία έναρξης ισχύος της διάταξης ήταν οι επόμενες εκλογές. Για να τηρηθεί, έτσι, η πάγια γραμμή ότι οι κανόνες παιχνιδιού δεν τροποποιούνται όσο αυτό παίζεται, εν προκειμένω μεσοσύσης της τρέχουσας βουλευτικής περιόδου.

Δεν προτίθεται εδώ να λάβω θέση υπέρ ή κατά του ασυμβίβαστου. Ο επιμελής αναγνώστης μπορεί να διακρίνει την άποψή μου από το κείμενο που ακολουθεί.

Επισημαίνω, ωστόσο, ότι κατά την αναθεώρηση του Συντάγματος τέθηκε και απαντήθηκε το ερώτημα «ναί ή όχι στο επαγγελματικό ασυμβίβαστο» κατά τρόπο πρωθύστερο και αποσπα-

ματικό. Ενώ θα έπρεπε να προηγηθεί η πολιτική απάντηση σε κυρίαρχα και προηγούμενα ερωτήματα που έχουν σχέση με τις απαιτήσεις του πολιτικού συστήματος και των πολιτών έναντι των βουλευτών, με άλλα λόγια: Ποιος είναι ο ρόλος του βουλευτή στο νέο ιστορικό περιβάλλον; Είναι ρόλος διεκπεραιωτή του κυβερνητικού έργου για την πλειοψηφία και του αρνητή των πάντων για τη μειοψηφία; Είναι ρόλος προσωπικού διαμεσολαβητή μεταξύ ψηφοφόρων και εξουσίας; Αρκεί η νομιμοποίηση της λαϊκής ετυμγορίας για την ανταπόκριση του βουλευτή στα καθήκοντά του και ποια είναι αυτά; Ή μήπως ο πήχυς των προσόντων πρέπει να είναι υψηλότερος από την απλή γνώση γραφής και ανάγνωσης; Ο αριθμός των βουλευτών είναι αναγκαίος στα σημερινά επίπεδα; Πώς πρέ-

πει να εκλέγεται ο βουλευτής; Με σταυρό, με λίστα, με συνδυασμό των δύο; Με βάση την αναγνωρισιμότητα του star system ή τη συστηματική δουλειά και καταξίωση σε κάποιο χώρο; Με την κομματική αναρρίχηση ή την κοινωνική ανέλιξη; Και είναι ορθολογική και δημοκρατική - θα τολμούσα να πω - η διαίρεση των εκλογικών περιφερειών έτσι, ώστε να υπάρχουν περιφέρειες που εκλέγουν έναν βουλευτή και άλλες που εκλέγουν έως 42 βουλευτές; Τέλος, ποιος ο ρόλος των κομμάτων;

Με άλλα λόγια, επιθυμώ να τονίσω ότι το πολιτικό σύστημα στην Ελλάδα χρειάζεται επανεξέταση και επαναπροσδιορισμό στο σύνολό του, δηλ. εκσυγχρονισμό.

Ο Σωκράτης Κοσμίδης είναι γενικός γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου